

LANNOO'S AUTOBOEK

IJSLAND

Svenja Venz

LANNOO'S AUTOBOEK

IJSLAND

ON THE ROAD

LANNOO

TOP 10

1 PERLAN Blz. 108

De koepel lijkt wel een halve parel en schittert op de warmwatertanks. Het futuristisch ogende gebouw herbergt de fantastische ervaringstentoonstelling 'Wonders of Iceland', een soort inleiding tot de fascinerende natuur van IJsland. Het restaurant in de koepel biedt het mooiste uitzicht op de stad.

2 ÞINGVELLIR Blz. 144 e.v.

Deze geologisch interessante plek is de geboorteplaats van de oude IJslandse staat en van de moderne republiek. Sinds 930 kwam de Alþing bijeen, het parlement. IJsland is een van de oudste democratieën op aarde. Sinds 2004 is Þingvellir Cultureel Erfgoed van de UNESCO.

3 HEKLA Blz. 152

De actieve vulkaan in het zuiden van IJsland prikkelt de menselijke fantasie al eeuwenlang. De veelvuldige uitbarstingen hebben het landschap en de berg gevormd en de donkere lava geeft de omgeving iets heel mysterieus.

4 LAVA CENTRE Blz. 153

Hoe voelt een vulkaanuitbarsting? Hoe voelt een aardbeving en wat gebeurt er dan onder het aardoppervlak? De antwoorden op die vragen vindt u in het spannende, interactieve museum in Hvolsvöllur. Voor iedereen die het zuiden van IJsland en de roerige geologie wil leren kennen.

5 LAKAGIGAR Blz. 174

Meer dan 100 kraters betoveren de bezoeker: een landschap dat van een andere planeet lijkt te komen, surreëel en wanneer de zon schijnt ronduit betoverend. Via de wandelpaden kunt u uitgebreid op verkenning gaan.

6 LÖGURINN Blz. 187 e.v.

Rond dit bijna-meer rijdt u niet alleen door dichte bossen, u vindt er ook interessante cultuurhistorische plekken. Een ander hoogtepunt is de waterval Hengifoss.

7 LAVALANDSCHAP BIJ HET MEER MÝVATN Blz. 211 e.v.

Dimmuborgir, ten oosten van Mývatn, vormt een aparte wereld met bizar gevormde lavasculpturen en struikgewas – een plek om uw fantasie de vrije loop te laten. Ontspannen kunt u in het Nature Bath, met uitzicht op deze erg bijzondere omgeving.

8 DETTIFOSS Blz. 215

Een van de meest indrukwekkende watervallen van IJsland: over een breedte van ruim 100 meter storten de watermassa's zich hier 45 meter de diepte in.

9 HORNSTRANDIR Blz. 246

Het natuurreservaat in het uiterste noordwesten is ideaal voor vogelliefhebbers, want op de steile klip de Hornbjarg nestelen duizenden zeevogels. Wie graag in alle rust wandelt, vindt hier prachtige wandelroutes.

10 ASKJA Blz. 285

Te midden van het vulkanische massief Dyngjufjöll, in het noordoosten van IJsland, komt u bij de vulkaan Askja. Centraal ligt het diepe, mysterieuze meer Öskjuvatn en daarnaast bevindt zich een klein kratermeer. Een oerlandschap waarin iedereen wel iets kan ontdekken.

INHOUD

INLEIDING	7
Wandelaar, kom naar IJsland	7
Het ontstaan van IJsland, de economie en de mensen	10
PRAKTISCHE INFORMATIE	25
OVERNACHTEN	43
Verklaring van de symbolen	55
DE MOOISTE ROUTES DOOR IJSLAND	59
Route 1 De ronde van IJsland (2170 km)	62
Route 2 Het fascinerende hoogland (1817 km)	74
DE MOOISTE REGIO'S VAN IJSLAND	
REGIO 1 Reykjavík en omgeving	93
Tussen grootstad en natuur	
REGIO 2 Het zuidwesten	127
Woeste kusten en pruttelende zwavelpotten	
REGIO 3 Het zuiden	149
Het groene IJsland of de wereld van gletsjers en vulkanen	
REGIO 4 Het zuidoosten	167
Vatnajökull National Park	
REGIO 5 Oost-IJsland	179
Het land van fjorden en elfen	
REGIO 6 Het noordoosten	197
Walvissen en vulkanen, dromerige stadjes en de parel van het noorden	
REGIO 7 Het noorden	221
Over vissen, paarden en zeehonden	
REGIO 8 Het noordwesten	237
Een wereld voor ontdekkers	
REGIO 9 Het westen	255
IJsland in het klein	
REGIO 10 Het hoogland	275
Weidsheid en eenzaamheid	
GESCHIEDENIS	291
Plaatsnamen- en trefwoordenregister	298
Namenregister	302
Fotoverantwoording	303

◀◀ Kajaktochten in de IJslandse Westfjorden zijn erg populair

WANDELAAR, KOM NAAR IJSLAND

— het geheim van het lieflijk-ruige eiland in het noorden —

Er zijn twee soorten mensen die naar IJsland trekken: de vrienden, die na de eerste reis bijna elk jaar terugkeren en hun hart verloren hebben aan de natuur hier, en de mensen die graag elk land willen bezoeken om het daarna op hun lijstje te kunnen afvinken. Maar laten we het vooral hebben over het betoverende aspect van IJsland, die levende natuur die constant evolueert, de krachten van vuur, water en ijs die het landschap onophoudelijk bewerken.

▼ De IJslandse paarden kwamen samen met de eerste kolonisten naar het eiland

► Blauwe en zwarte glinsteringen: de donkere stroken in het ijs van het gletsjermeer Jökulsárlón zijn door ijs omgeven vulkaanas

Het is die magie die de bezoeker betovert en er een vriend van IJsland van maakt.

Toen de eerste kolonisten zich hier ongeveer 1200 jaar geleden op het eiland vestigden, hadden ze de indruk dat het niet zo heel ver weg was van Noorwegen, het land waar ze vandaan kwamen. Het klimaat was in die tijd zachter en er waren veel groene weiden en berkenbossen; de schraalheid van het hoogland en sommige kustgebieden is het gevolg van latere vulkaanuitbarstingen.

De middeleeuwen waren voorspoedig, maar de bloeiperiode bleef niet duren. De verwoestende kracht van de natuur en de politieke ontwikkelingen zorgden ervoor dat het noordelijk gelegen land waarnaar ooit zo hevig verlangd was, verviel tot een armoedig eiland waarvan de mensen die zuidelijker woonden geloofden dat zich op dit eiland een toegangspoort naar de hel bevond. Het is dus geen verrassing dat de eerste reisverslagen uit de 18de en 19de eeuw een veeleer onaangenaam beeld schetsten van IJsland en zijn bewoners. De schrijvers ervan noteerden dat de mensen hier in spelonken woonden.

Nu behoren die donkere tijden tot het verleden en is IJsland een van de meest favoriete bestemmingen voor wie naar het noorden wil reizen. De landschappen zitten vol afwisseling en de activiteiten die u hier kunt beoefenen zijn al even gevarieerd. Gletsjertochten, ijsklimmen, skiën, kajakken, fietsen wandeltochten, alpinisme of rustig met de auto of de bus naar stadjes en bezienswaardigheden rijden – IJsland heeft voor iedereen wel een onvergetelijke ervaring in petto. Ook vogelliefhebbers, walvisfanaten en vooral paardenvrienden komen hier volop aan hun trekken.

Sinds een paar jaar lijkt IJsland weer een bestemming te zijn die tot de verbeelding spreekt. Misschien is het dan toch het legendarische Thule waarover Pytheas rond 330 v. Chr. schreef, een eiland, ver weg in het hoge noorden.

Iedereen weet wel iets te zeggen over IJsland, al was het maar dat hij daar altijd al eens heen wilde gaan. Naast de overweldigende en altijd weer verrassende natuur zijn het de laatste tijd toch vooral drie dingen die met het eiland in verband worden gebracht: de financiële crisis in de herfst van 2008, toen het land bijna failliet ging, en de uitbarsting van de vulkaan Eyjafjallajökull in de lente van 2010, die het Europese luchtvaartverkeer tijdelijk lamlegde. Wie verwachtte dat het land aan zijn problemen ten onder zou gaan, keek verrast op. Als een feniks herrees IJsland uit de as. Dat bewees de derde gebeurtenis waarbij IJsland in het centrum van de aandacht stond: het Europees kampioenschap voetbal in 2016. De IJslanders lieten zien dat ze ook op het voetbalveld onverzettelijk kunnen zijn. Doorheen de eeuwen hebben de IJslanders geleerd moeilijkheden te overwinnen en van de schoonheid van de vulkanen te genieten.

1

ROUTE 1

de ronde van IJsland (2170 km)

1 VAN KÉFLAVÍK NAAR SELFOSS

92 km

ROUTE Blauwe lagune – Grindavík – Þorlákshöfn – Eyrarbakki – Selfoss

Na de aankomst op de luchthaven is een ontspannend bad in de **Blauwe lagune** (zie blz. 131) misschien wel een prima idee voor een eerste kennismaking met IJsland. Daarna rijdt u naar **Grindavík** (zie blz. 135) en neemt u de 427 langs de zuidkust. Wie honger heeft, kan in Grindavík stoppen bij restaurant Saltfiskur en daar de lokale specialiteit uitproberen. Tijdens deze rit krijgt u een goed idee van het bizarre lavalandschap. De weg brengt u naar **Þorlákshöfn**, daar neemt u de 38 en vier kilometer verder neemt u de 34 tot in **Eyrarbakki** (zie blz. 130). Het loont de moeite een ritje te maken door het plaatsje dat nog veel elementen van de oude vissersdorpen heeft behouden. Daarna brengt de 34 u naar **Selfoss** (zie blz. 129).

2 3 VAN SELFOSS NAAR LEIRUBAKKI EN DE HEKLA

284 km

ROUTE Selfoss – Laugarvatn – Geysir – Gullfoss – Skálholt – Stöng – Leirubakki – Hekla – Leirubakki

◀ De moderne kerk in Skálholt: tegenwoordig huisvest de stad alleen nog de hulpbisschop, maar in de middeleeuwen was dit het belangrijkste religieuze centrum van IJsland

Tijdens deze rit ontdekt u niet alleen nog meer natuurschoon, ook de geschiedenis van het land komt aan bod. Deze streek is erg groen en vruchtbaar, onder andere dankzij de vele warmwaterbronnen, en die worden vooral gebruikt om kassen te verwarmen. Door de herbebossingsprogramma's zijn hier weer enkele kleine bossen ontstaan, wat mensen met zomerhuisjes heel erg appreciëren. Omdat de reis nu over kleinere wegen gaat, hebt u alle tijd om van het landschap te genieten.

Vanuit Selfoss neemt u eerst de 35 en daarna de 37 naar **Laugarvatn** (zie blz. 138). Voor u verder reist, kunt u daar een deugddoend, ontspannend bad nemen in het wellnesscentrum Fontana.

Even voor Geysir komt u weer op de 35. In **Haukadalur** (zie blz. 262) moet u zeker een bezoek brengen aan het geothermisch gebied. U vindt er natuurlijk de beroemdste geiser, **Geysir** (zie blz. 134), maar ook nog andere fascinerende bronnen. Eventueel kunt u hier een lunchpauze inlassen. Slechts veertien kilometer verderop komt u bij de prachtige waterval **Gullfoss** (zie blz. 136).

Op de weg terug blijft u de 35 volgen tot aan het kruispunt met de 31, die u naar **Skálholt** brengt. Daar bezoekt u de kerk met de glasramen en de archeologische sites (zie blz. 141).

De 31 brengt u in zuidoostelijke richting tot bij de 30. Volg die twee kilometer lang in noordelijke richting tot aan de afslag naar de 32. U rijdt nu door

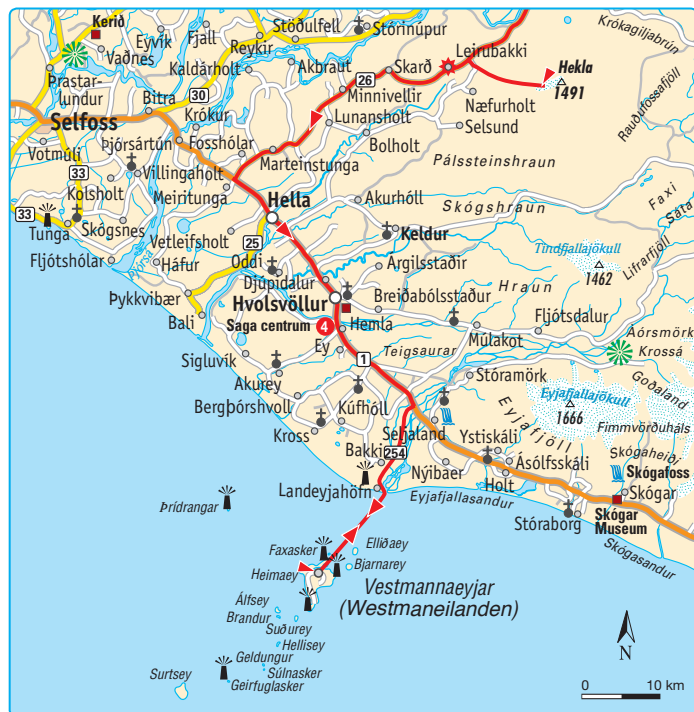
Þjórsárdalur, een dal dat tegenwoordig weer groen en vruchtbaar is. Hoe de langhuizen er in de middeleeuwen hebben uitgezien voor ze in 1104 door de vulkaanuitbarsting van de Hekla bedolven werden, ziet u op de museumboerderij **Þjóðveldisbær** (zie blz. 144). Na dat bezoek rijdt u verder en kunt u een eerste blik werpen op het hoogland en de uitgestrekte lavalandschappen. Wanneer u bij de 26 komt, neemt u die in zuidelijke richting, tot in Leirubakki. De beklimming van de vulkaan **Hekla** (zie blz. 152) is niet echt lastig en op de derde dag van de rondreis is dat een prima compensatie voor het drukke programma van de dag ervoor, met bezoeken aan bezienswaardigheden en een lange rit. En anders kunt u hier ook heerlijk ontspannen, neem bijvoorbeeld een bad in **Leirubakki** en bezoek de tentoonstelling over de vulkaan (zie blz. 152).

4 VAN LEIRUBAKKI NAAR HET EILAND HEIMAEY

75 km

ROUTE Leirubakki – Hvolsvöllur – Landeyjahöfn – Heimaey

Vanuit Leirubakki neemt u de 26 in zuidelijke richting, tot aan de grote ringweg, en daar slaat u af naar het oosten. Las een eerste stop in in **Hvolsvöllur** en breng een bezoek aan het interessante Lava Museum (zie blz. 153). Mis-

◀ De Skógafoss, de 'boswaterval', aan de voet van de vulkaan Eyjafjallajökull

schien hebt u zin om ook een kijkje te nemen bij enkele plaatsen uit de 'Njáls saga', anders rijdt u verder. Voor u liggen de gletsjers Eyjafjallajökull en Mýrdalsjökull, vanaf de weg hebt u er een goed uitzicht op. Wanneer u bij de 254 komt, neemt u die en die brengt u na 17 kilometer bij de kleine haven Landeyjahöfn, een haven die speciaal is aangelegd voor de 'Herjólfur', de veerboot naar **Heimaey**.

Een overtocht van 30 minuten brengt u op het eiland en nu kunt u net doen zoals de bewoners en alle wegen afrijden. U vindt hier enkele interessante musea, maar rijd zeker ook naar de kust om te wandelen en de zeevogels te observeren. Op sommige plekken hebt u in de zomer een grote kans om papegaaiduikers te spotten. Bij een bezoek aan Heimaey hoort ook de beklimming van de jongste berg van het land, de 221 meter hoge Eldfells ([zie blz. 158](#)).

5 VAN HEIMAËY NAAR KIRKJUBÆJARKLAUSTUR

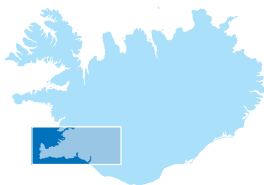
157 km

ROUTE Landeyjahöfn – Skógar – Dyrhólaey – Vík – Kirkjubæjarklaustur

Wanneer de veerboot u weer naar Landeyjahöfn heeft gebracht, rijdt u terug naar de ringweg. Een kleine omweg brengt u naar de Seljalandsfoss, vlak aan de 249. De **Skógafoss** ([zie blz. 157](#)) mag u niet voorbijrijden. Die indrukwekkende waterval is een fraaie omgeving voor foto's, en niet alleen op zonnige dagen, wanneer er, afhankelijk van de lichtinval, in het spatwater regenbogen ontstaan. Breng daarna een bezoek aan het museum, dat geeft het beste inzicht in hoe de inwoners van IJsland vroeger hebben geleefd. Wie daar zin in heeft, kan ook een kort uitstapje maken naar de Mýrdalsjökull en de gletsjertong Sólheimar en een kleine wandeling op de gletsjer maken.

Rijd daarna naar het voormalige eiland **Dyrhólaey** ([zie blz. 163](#)) en geniet van het uitzicht. In **Vík** kunt u zich laten informeren over het **Katla Geopark** en kunt u, buiten het broedseizoen, een strandwandeling maken ([zie blz. 154](#)).

◀ De waterval Gullfoss maakt samen met Þingvellir en de beroemde Geysir deel uit van de 'Golden Circle', de route met de beroemdste bezienswaardigheden van IJsland

REGIO 2

HET ZUIDWESTEN

— woeste kusten en pruttelende zwavelpotten —

Het zuidwesten van IJsland bestaat uit het schiereiland Reykjanes, de omgeving van de hoofdstad en het zuiden tot aan de rivier Þjórsá. De eerste kolonisten wisten het kustgebied al te waarderen vanwege de visrijke wateren, nu is dit het dichtst bevolkte deel van IJsland. Het is dan ook logisch dat u hier de grootste dorpen van het eiland vindt, en vele zijn vernoemd naar middeleeuwse sagen. Hier vindt u ook enkele van de meest geliefde bestemmingen voor uitstapjes, en die populariteit danken ze niet enkel aan het feit dat ze zo dicht bij de hoofdstad liggen. De klassieker is de 'Golden Circle', de route langs Þingvellir, Geysir en Gullfoss. In deze streek kunt u bovendien kennismaken met alle facetten van vulkanisme.

Het schiereiland Reykjanes heeft aan de zuidkant weinig baaien en dus zo goed als geen natuurlijke havens, maar aan de noordkant van het schiereiland is de situatie heel anders. Daar ligt Keflavík, het grootste handelscentrum van het schiereiland. Op tal van plaatsen rijzen rotspunten uit de zee op, ideale nestplaatsen voor de zeevogels. De bodem is met lava bedekt, nauwelijks begroeid en strekt zich uit van west naar oost, over het volledige schiereiland. De zogenaamde Reykjanesrug is de voortzetting van de Mid-Atlantische Rug, waarvan de uitlopers, de riftzone, zich tot in het noorden van het eiland uitstrekken. Hier in het zuidwesten heeft de aarde bijzonder sterk gebeefd en

▼ De kloven in het Pingvellir National Park zijn het zichtbare bewijs dat de Amerikaanse en de Euraziatische plaat uit elkaar drijven

geprutteld. Het geothermische Krisuvík met zijn zwavelpoelen is kleinschalig, maar geeft een imposante indruk van de kracht die in het binnenste van de aarde schuilt. Dat de stoom en het warme water niet alleen gebruikt kunnen worden om elektriciteit op te wekken, maar ook om te genieten en te ontspannen, merkt u in de Blue Lagoon, niet ver van het vissersdorp Grindavík.

Dankzij de vele kassen, bijvoorbeeld in de tuinbouwstad Hveragerði en in Sólheimar, kunnen de IJslanders nu zelf groenten en fruit telen, bijvoorbeeld aardbeien. De warmwaterbronnen in de omgeving helpen de tuinbouwers om het ideale klimaat te creëren. Vooral de voorbije tien jaar zijn hier zelfs opnieuw echte, kleine bossen ontstaan – vooral aan de meren Þingvallavatn en Laugarvatn. Er worden ook plannen gemaakt om nog meer gebieden te herbebossen.

1 ÁRBORG

Selfoss maakt deel uit van de gemeente Árborg en is met meer dan 8000 inwoners de grootste stad van Zuid-IJsland. Ze is prachtig gelegen, aan de rivier de Ölfusá, het vervolg van de gletsjerrivier de Hvítá. De grootste en een van de oudste melkerijen van IJsland, de in 1929 opgestarte Mjólkurbú Flóamanna, staat in deze plaats maar is eigendom van een nationaal bedrijf. Hier wordt momenteel vooral skyr geproduceerd. Selfoss is het diensten- en handelscentrum en bovendien erg gunstig gelegen. Daarom is het ook een ideale uitvalsbasis voor uitstapjes in de hele regio.

In 1891 werd de eerste **hangbrug van Selfoss** gebouwd, in die tijd het grootste bouwwerk van IJsland. De brug veranderde de infrastructuur in het zuiden, want zo kon men probleemloos de gletsjerrivier de Hvítá oversteken, die daarvoor enkel te paard kon worden overgestoken, wat een bijzonder zware onderneming was. Het plaatsje Eyrarbakki, dat meer dan duizend jaar lang het centrum voor handel en verkeer was geweest, zag zijn invloedrijke economische macht instorten. In september 1944 stortte de oude brug, die niet op autoverkeer was voorzien, in toen twee voertuigen van de melkerij eroverheen wilden rijden. De nieuwe hangbrug kon al drie maanden later ingehuldigd worden.

Tot het begin van de 20ste eeuw was **Eyrarbakki** de belangrijkste haven en het grootste handelscentrum in het zuiden van het land. Nu oogt het veeleer doods, maar er zijn twee musea die laten zien dat het er hier vroeger erg levendig aan toe ging. In Eyrarbakki kunt u nog veel oude huizen zien, de meeste zijn tussen 1890 en 1920 gebouwd.

Het kleine **Stokkseyri**, ten oosten van Eyrarbakki, was ooit een levendig vissersdorp. Dat is verleden tijd, nu is Stokkseyri een kunstdorp met galeries en ateliers waar u zich komt ontspannen. U kunt hier een toch wel apart museum bezoeken over geesten, elfen en trollen.

PRAKTISCHE INFORMATIE EN TIPS

ÁRBORG AND FLÓÁHREPPUR INFORMATION CENTER

Austurvegur 2, in de bibliotheek,
800 Selfoss
T 480 19 90
www.south.is
Juni–aug. dag. 8.30–18 u, sept.–mei
ma.–vr. 9.15–17 u

www.husid.com
Mei–sept. dag. 11–18 u
Toegang voor beide musea: ISK 1000,
kinderen gratis

Het oudste huis van Eyrarbakki, Húsið, dateert van 1765. De voormalige woning van een Deense koopman biedt nu onderdak aan het Museum voor Volkskunde, met tentoongestelde stukken uit de tijd van toen. Het Museum voor Volkskunde heeft ook nog een tweede pand, uit 1881. De objecten in het nabijgelegen Museum voor Scheepvaart vertellen vooral over de geschiedenis van Eyrarbakki als havenplaats, u kunt hier o.a. vissersmateriaal en een vissersboot uit 1915 zien.

museum zijn hart ophalen. Op de benedenverdieping maakt u kennis met de kabouters en elfen van IJsland en in een 200 m² grote, ijskoude kamer, de temperatuur bedraagt er -5 tot -10° C, kunt u zich vergapen aan noorderlicht en aan klompen ijs.

VÍÐ FJÓRUBORÐIÐ

Eyrarbraut 3a, Stokkseyri
T 483 15 50
www.fjorubordid.is
Dag. 12–21 u

Dit adres is beroemd vanwege zijn langgoesten, klaargemaakt met knoflook en boter. Alle tafels in het gezellige, rustiek ingerichte restaurant genieten van een prachtig uitzicht op zee. €€€

BOBBY FISCHER CENTER

 Austurvegur 21, Selfoss
T 894 12 75
www.fischersetur.is
Half mei–half sept. dag. 13–16 u
Toegang: ISK 1000

De wereldkampioen schaken verloor zijn hart aan IJsland en stierf er ook. Zijn graf staat bij de Laugardaelakirkja, een beetje buiten Selfoss (ten noordoosten van het centrum). In het museum staan memorabilia en er worden regelmatig schaaktoernooien georganiseerd.

THE GHOST CENTRE/ DRAUGASETRÍÐ

Hafnargata 9, 825 Stokkseyri
T 483 12 02
www.draugasetridd.is
Juni–aug. dag. 12.30–18 u, sept.–mei
na aanvraag, meestal ma.–vr. 13–16 u
(T 842 26 10)
Toegang: ISK 1500/1000, tot 16 jaar
gratis

Wie graag gruwelt en van geesten houdt, kan in het griezelig mooie

NATUURRESERVAAT FLÓI

 Voor wandelingen langs het strand en door het natuurreservaat aan de monding van de Ölfusá is Eyrarbakki een goede uitvalsbasis. In het reservaat kunt u vogels observeren en op zalm vissen. Een goed aangeduid wandelpad voert doorheen het gebied, waar ook wadvogels broeden.

MUSEUM VOOR VOLKSKUNDE EN SCHEEPVAART/BYGGÐASAFN ÁRNESINGA

Eyrargata 50, 820 Eyrarbakki
T 483 15 04